

Trestání advokátů podle věcného záměru civilního řádu soudního

Věcný záměr nového civilního řádu soudního je na světě. Většina odborných debat se zaměřuje na témata, která na první pohled zavádějí největší změny oproti stávajícímu právnímu stavu. Diskusi rozpoutalo zejména nové pojetí dovolání jako řádného opravného prostředku a také značné rozšíření advokátního přimusu. Ke škodě věci jsou přitom opomíjeny další důležité instituty, mezi něž patří i změněná koncepce stávajících pořádkových opatření do podoby pořádkového trestu a trestu pro svévoli, které jsou už v návrhu výslovně vztahovány i na advokáty.

JUDr. Lukáš Duffek
je advokátem spolupracujícím
s advokátní kanceláří
ROWAN LEGAL v Praze.

Dosavadní právní úprava umožňuje v § 53 o. s. ř. uložení pořádkového opatření v podobě pořádkové pokuty až do výše 50 000 Kč. Zákon předpokládá uložení pokuty zejména v případech, kdy se účastník řízení, obecný zmocněnec nebo právní zástupce dopustí deliktního jednání v podobě narušování a ztěžování průběhu řízení, např. pokud se osoba nedostaví bez vážného důvodu k soudu nebo neuposlechne jeho příkazu, jakož i tomu, kdo ruší pořádek nebo učinil hrubé a urážlivé podání. Na advokáty a jejich vystupování před soudem jsou pak kladeny ještě mnohem vyšší požadavky, jelikož z povahy jejich činnosti je zřejmá vyšší míra erudice a je předpokládána vysoká míra profesionality. Z tohoto důvodu nelze advokátům promíjet chování, které by bylo možné akceptovat u účastníka řízení. Soud však musí v konkrétních případech zkoumat, zda nastalou skutečnost zapříčinil skutečně advokát, anebo je vina na straně jeho klienta (účastníka řízení), a zároveň musí být advokátovi dán prostor se ke vzniklé situaci vyjádřit. Uvedené principy přitom vyplývají i z judikatury Ústavního soudu.¹

Zamýšlená úprava vyjádřená ve věcném záměru jde však poněkud odlišnou cestou a **namísto pořádkové pokuty bude nově možné uložit advokátovi hned dva typy trestů, a to trest pořádkový a trest pro svévoli.** Tresty spočívají ve finanční sankci a možnost jejich uložení se vždy pojí s konkrétním proviněním advokáta, přičemž **pořádkový trest bude možné uložit ve standardní výši až 50 000 Kč a trest pro svévoli dokonce ve výši až 100 000 Kč.**

Dalším rozdílem, mimo zvýšení horní hranice sankce, je rozšíření skutkových podstat, kdy bude možné finanční postih uložit. **Podle věcného záměru lze postihnout advokáta i za to, že učiní tzv. „rozvláčné“ podání.** Zamýšlená úprava

zdůrazňuje nutnost předkládání exaktních podání k meritu věci, nicméně vyhodnocení situace bude záviset výlučně na subjektivním úsudku soudu. Obdobnou povahu má také uložení pořádkového trestu, dopustí-li se advokát **opožděného přednesu nebo důkazního návrhu z hrubé nedbalosti.**

Advokát se bude muset mít značně na pozoru a sledovat, jaké informace mu klient sděluje a kdy. Advokát je v praxi často konfrontován s tím, že mu klient předává informace po částech, ačkoliv ho advokát vybízí k jejich úplnému a včasnému sdělení. To je logicky dáno i tím, že klient mnohdy nedokáže rozlišit, co je pro řízení podstatnou informací a co nikoliv. K tomu pak přistupuje skutečnost, že hodnocení soudu ve vztahu k tomu, co bude mít v řízení za podstatné, se účastník i advokát často dozvědí až při jednání soudu a nezřídka bývají překvapeni oba. Posouzení rozumné míry toho, co je včasným a co už je pozdním přednesem, je tak vyložené v rukou soudu.

Ještě markantnější je situace při hodnocení již zmiňované „rozvláčnosti“, což je zjevně kategorie mimořádně subjektivní; zejména pak z pohledu osob, které do samotného procesu intervenují, což je v první řadě klient, poté advokát a nakonec soud. O významu určitých tvrzení, jejich popisu, míře detailu sdělení a uvedení informací v souvislostech budou mít uvedené subjekty zajisté rozdílné představy. Trestat účastníka řízení či jeho advokáta dle neuchopitelných kritérií není podle mého názoru namístě, a to už z toho důvodu, že faktickým trestem a následkem nekonceptního vystupování, rozvláčných a nedostatečných podání bez vyličení věci v souvislostech je zpravidla neúspěch ve věci.

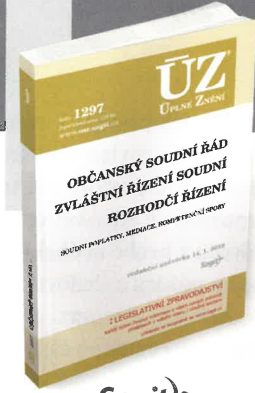
Konečně, institutem vyděleným z pořádkových opatření je trest pro svévoli. **Trestem pro svévoli může být postižen advokát dovolacím soudem při svévolně podaném dovolání, které dle názoru dovolacího soudu zbytečně prodlužuje řízení.** Možnost postihnout svévolné jednání je spojena s pojetím dovolání jako řádného opravného prostředku a cílem je zabránit nedůvodnému prodlužování řízení. I hodnocení toho, co je svévolné a co zbytečně protahuje řízení, je zřejmě přespříliš subjektivní, zejména pokud věcný záměr konstruuje institut dovolání jako řádný opravný prostředek, aplikuje povinné zastoupení advokátem a stavovské předpisy ukládají

¹ Nález Ústavního soudu ze dne 23. 9. 2015, sp. zn. IV. ÚS 910/15.

advokátovi využít všech prostředků k tomu, aby hájil oprávněné zájmy klienta. Lze se tak domnívat, že počet dovolání z uvedených důvodů logicky naroste a posuzování svévolnosti podání se stane rutinní záležitostí. Jsme si skutečně jisti, že pokud v dovolání advokát přednese názor, že určitá věc má být posouzena a rozhodnuta odlišně (což je jeden z možných atributů přípustnosti dovolání za splnění dalších podmínek), než dosavadní praxe dovolacího soudu formuluje, nemůže být jeho názor považován za svévolný (a troufaly), neboť dovolací soud bude přesvědčen o správnosti svého názoru dosud zastávaného v judikatuře?

Ve věcném záměru civilního řádu soudního lze sledovat posílení možnosti ingerence soudu do sporného řízení, posílení materiálního vedení řízení a rozšíření pravomocí při vedení řízení ve vztahu k účastníkům i k jejich zástupcům. V souladu s tím zamýšlený systém ukládání trestů pokrývá širší spektrum případů, které se mohou v průběhu řízení vyskytnout. Posílení pozice soudu vyplývá i ze zvýšení částky, jejíž úhradu bude nově možné uložit za soudem neakceptovatelné chování advokátů. Nemělo by se však zapomínat na to, že již samotná Česká advokátní komora má dobře propracovaná pravidla kárné odpovědnosti advokátů a na advokáty jsou ze strany Komory kladeny nemalé nároky. Advokáti jsou povinni vystupovat v souladu se stavovskými předpisy a etický kodex pak ukládá advokátům povinnost vystupovat čestně, poctivě a slušně a projevy advokáta v souvislosti s výkonem advokacie musí být věcné, strizlivé a nikoliv vědomě nepravdivé (etický kodex, čl. 4). Nenáležité chování i přes uložení pořádkového trestu může založit kárnou odpovědnost advokáta. Advokátům navíc vzniká riziko množení žalob na náhradu škody ze strany neúspěšných klientů, kteří budou v uložení pořádkového trestu advokátovi spatřovat soudem potvrzené pochybení advokáta.

Nelze předjímat, nalik budou v praxi prostředky k trestání advokátů využívány, nicméně advokáti by měli zbystrit, pokud jde o novou úpravu ukládání trestů, a být si vědomi zvýšeného rizika vystavení těmto sankcím. ❀

**OBČANSKÝ SOUDNÍ ŘÁD,
ZVLÁŠTNÍ ŘÍZENÍ SOUDNÍ,
ROZHODČÍ ŘÍZENÍ**

- menší novely o. s. ř. a dalších předpisů
- soudní poplatky
- mediace
- kompletní soubor 20 zákonů, nařízení vlády a vyhlášek

Sagit více informací na www.osr.sagit.cz

inzerce

CODEXIS®

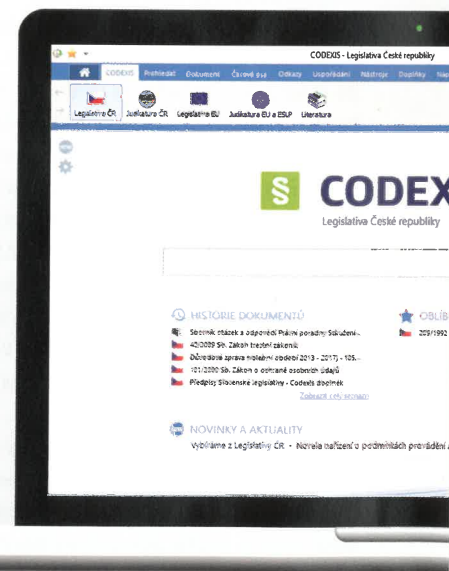
ADVOKACIE

EVROPSKÝ PRÁVNÍ INFORMAČNÍ SYSTÉM
Komplexní řešení pro potřeby všech advokátů.

LIBERIS

Unikátní systém poskytující komentáře renomovaných autorů k jednotlivým paragrafům.

 stovky titulů   tisíce paragrafů   desetitisíce komentářů

Sjednejte si schůzku s naším specialistou, rád Vám vše podrobněji předvede a vysvětlí.

Tel.: +420 596 613 333 | Email: klientske.centrum@atlasgroup.cz

ATLAS consulting spol. s r.o. člen skupiny ATLAS GROUP | www.atlasgroup.cz